

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/128/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121207645
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121207645.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v právnej veci žalobcov: X/ K. Ž., W.. X.X.XXXX, F. F. X, XXX XX T. X/ C. Ž.V., W.. XX.X.XXXX, F. X, XXX XX T. právne zastúpených: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448 proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému: Advokátkou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47233516 o určenie, že úvere je bezúročný a bez poplatkov a o neprijateľnosť zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300013878, zo dňa 14.10.2008, je bezúročný a bez poplatkov.

Ia. V tejto časti konania je žalovaný povinný nahradiť žalobcom v 1. a 2. rade trovy konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300013878, zo dňa 14.10.2008, uvedená v zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti Profi Credit Slovakia, s.r.o. v článku 8. Práva a povinnosti Dlžníka, Spoludlžník 1, Spoludlžníka 2, v bode 8.7. v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 uzatvorením tejto Zmluvy o RU prehlasuje v súlade s ustanovením § 401 Zákona č. 513/1991 Zb., Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, že predlžuje premlčaciu dobu akýchkoľvek práv, ktoré vznikli Veriteľovi z tejto Zmluvy o RU na dobu 10 rokov od okamžiku, keď začne táto doba plynúť.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Ila. V tejto časti konania je žalovaný povinný nahradiť žalobcom v 1. a 2. rade trovy konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

III. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300013878, zo dňa 14.10.2008 uvedená v Zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., v článku 19. Záverečné ustanovenia, v bode 19.12., v znení: „Táto zmluva o RÚ sa uzatvára podľa ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Právne vzťahy touto Zmluvou o RÚ neupravené sa riadia ustanoveniami Obchodného zákonníka a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov SR.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IIIa. V tejto časti konania je žalovaný povinný nahradiť žalobcom v 1. a 2. rade trovy konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou doručenu súdu dňa 13.09.2021 domáhali určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a tiež určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

1.1 Žalobcovia žalobcu odôvodnil tým, že dňa 17.10.2008 uzatvorili so žalovaným Zmluvu o úvere č. 8300013878 (ďalej aj len „Zmluva“), v ktorej absentujú obligatórne náležitosti predpokladané ust. § 4 ods. 2 písm. g/ a i/ zák. č. 258/2001 Z.z., neuvedením konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ako aj výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

1.2 Žalobcovia ďalej uviedli, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky v čl. 8 bod 8.7, podľa ktorého sa premlčacia doba predlžuje na dobu 10 rokov, a v čl. 19 bod 19.12., podľa ktorého sa právnej vzťahy upravené zmluvou riadia ustanoveniami Obchodného zákonníka.

2. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

2.1 Žalovaný vo svojom vyjadrení vzniesol námietku premlčania, nakoľko premlčanie práva domáhať sa určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Žalobcovia sa svojho práva mohol žalobou domáhať kedykoľvek buď v lehote 3 rokov od uzavretia zmluvy, alebo odhliadnuc na zákonné pravidlo počítania premlčacej doby v lehote 3 rokov od uhradenia poslednej platby v roku 2011. Odhliadnuc od ostatných súvislostí, premlčacia doba najneskôr uplynula v roku 2014.

2.2 Žalovaný taktiež vzniesol námietku nesplnenia procesných podmienok pre určovaciu žalobu. Predpokladom úspešnosti určovacej žaloby sú z hľadiska procesného dve podmienky. Prvou je preukázanie existencie, resp. neexistencie konkrétneho práva, ktorého posúdenie je predmetom konania (t.j. že strany sú, resp. nie sú subjektom hmotnoprávneho oprávnenia a povinnosti, o ktoré v konaní ide), a druhou že žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Možnosť individuálnou žalobou žiadať určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky pritom nemožno odôvodňovať ani iba poukazom na § 298 Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „CSP“) o uvedení (nie určení) znenia neprijateľnej resp. neplatnej zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom spore vo výroku rozsudku. Pri tomto ustanovení je totiž potrebné si uvedomiť, že ust. § 298 CSP je vymedzené ako osobitné oprávnenie súdu resp. osobitná náležitosť rozhodnutia v spotrebiteľských veciach, a nie ako ustanovenie oprávňujúce žalobcu na podanie osobitne k tomu smerujúcej žaloby. Aj určenie neprijateľnosti, a teda neplatnosti zmluvnej podmienky, je nepochybne určením právnej skutočnosti, pričom pre procesnú prípustnosť takejto žaloby je preto nevyhnutné, aby v zmysle ust. § 137 písm. d/ CSP možnosť takejto žaloby vyplývala z osobitného predpisu. Ustanovenie § 298 CSP vo vzťahu k ust. § 137 písm. d/ CSP žiadnym osobitným predpisom (zákonom) nie je. Ustanovenie § 298 CSP je osobitným ustanovením v spotrebiteľských veciach upravujúcim objektívne nepochybne výlučne len ďalšie (doplňujúce) oprávnenia a povinnosti súdu, a nie oprávnenia a právnu či súdnu ochranu individuálneho spotrebiteľa. Uvedené ustanovenie žiadne individuálne práva spotrebiteľovi nezakladá. Z predloženej žaloby nie je zrejmé (súdnej) ochrany ktorého svojho konkrétneho (hmotného) subjektívneho práva a prečo sa žalobca osobitným určovaním neprijateľnosti zmluvnej podmienky v tomto súdnom konaní vlastne domáha. Žalovaný tiež uviedol, že zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným neexistuje a zanikol plnením. Nejestvuje teda žiadna zmluva, ako právne relevantná skutočnosť, vo vzťahu ku ktorej by malo prebiehať toto sporové konanie. Určovacou žalobou sa nemožno domáhať určenia minulých skutočností a stavov.

2.3 K článku 8, bod 8.7 zmluvných dojednaní uviedol, že sa objektívne dnes využiť nemôže a rovnako nebolo využité ani v minulosti. Predmetné ustanovenie bolo dohodnuté v súlade s § 401 Obchodného zákonníka. Je potrebné a racionálne, že sa prihliadalo a vychádzalo z právnej úpravy platnej v roku 2008.

2.4 K návrhu na určenie neprijateľnosti ustanovenia bodu 19.12 v článku 19 zmluvných dojednaní žalovaný uviedol, že zmluva o úvere je zmluvný typ upravený v právnom poriadku SR, konkrétne v § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Ku dňu uzavretia úverovej zmluvy upravoval v § 2 písm. a/ zákon č. 258/2001 Z.z. to, že spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

2.5 Žalovaný okrem toho vzniesol námietku nedostatku vecnej legitímácie žalobcu 2/. Žalobca 2/ bol len spoludlžníkom ohľadne záväzkov dlžníka (žalobcu 1/). Povaha jeho právneho pomeru a vzťahu ku

žalovanému a žalobcovi 1/ je určená § 533 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že spoločne a nerozdielne je iba zaviazaným spolu s dlžníkom na plnenie záväzku dlžníka. Žalobca 2/ nie je zmluvnou stranou ako dlžník, teda neprislúchajú mu práva a povinnosti ako dlžníka v celom rozsahu.

2.6 K návrhu žalobcov na určenie bezúročnosti úveru žalovaný uviedol, že ide o procesné neprípustný návrh, pretože zmluvný vzťah je ukončený. Určovacou žalobou sa nemožno domáhať určenia minulých skutočností a stavov. Zo žalobcami predloženej zmluvy o úvere vyplýva, že zmluva o úvere bola uzavretá na dobu neurčitú (bod 9.1 zmluvných dojednaní tvoriacich aj technicky neoddeliteľnú súčasť) a že konečná splatnosť úveru/revolvingu sa rovná v poradí poslednej splátky podľa posledného splátkového kalendára.

3. Žalobcovia v replike nesúhlasili s názorom žalovaného, že z dôvodu premlčania nie je možné určiť neprijateľnosť zmluvných podmienok a bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Vzhľadom na ust. § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka považujú tvrdenie žalovaného za absolútne nesprávne, pretože dané nepredstavuje majetkové právo spotrebiteľa, ale naopak je vecou a povinnosťou ex offo súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv. Neprijateľná zmluvná podmienka je absolútne neplatná bez ohľadu na to, či a kedy by sa spotrebiteľ určenia jej neplatnosti domáhal a naliehavý právny záujem sa v tomto prípade nemusí preukazovať. Ku skutočnosti, že samotné plynutie času nemá žiaden vplyv na možnosť vyhovieť žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6Cdo/127/2017, z 30.01.2019. Žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza, že „zmluva o úvere bola uzavretá na dobu neurčitú“, pričom náš nárok v tom istom vyjadrení popiera argumentáciou o zániku zmluvy. Z tohto dôvodu považujú jeho argumentáciu za vzájomne si odporujúcu. Vo svojom vyjadrení žalovaný požaduje návrh na vyslovenie o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve zamietnuť aj z dôvodu absencie naliehavého právneho záujmu, resp. nesplnenia procesných podmienok pre určovací žalobu. Žalovaný sa mylne domnieva, že podaná žaloba je neprípustná pre rozpor s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Predmetná žaloba predstavuje efektívny procesný prostriedok pre nich ako spotrebiteľov, aby bola zabezpečená ochrana ohrozených a porušených práv v dôsledku absencie obligatórnych zmluvných náležitostí a nedodržania povinnosti žalovaného ako dodávateľa nepoužívať neprijateľné zmluvné podmienky vo formulárových zmluvách, ako aj nekalých obchodných praktík pri ich uzatváraní. Konštatovanie žalovaného, že žaloba o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky je zneužitím práva, predstavuje popieranie ich práva na prístup k súdu a vyjadruje celkový vzťah žalovaného k rešpektovaniu ústavou garantovaného práva na súdnu a inú právnu ochranu ako aj princípu ochrany spotrebiteľa. Predmetná žaloba je okrem iného aj účinným prostriedkom dosiahnutia prevencie pred neustálym používaním nečestných podmienok vo formulárových spotrebiteľských zmluvách. Rovnako za nesprávne považovali konštatovanie žalovaného, že nie je možné v individuálnych spotrebiteľských sporoch posudzovať neprijateľnosť zmluvných podmienok. Práve rozhodovanie súdov o neprijateľnosti zmluvných podmienok v individuálnych sporoch, popri posudzovaní nekalých obchodných praktík je nosným pilierom spotrebiteľského práva, tak ako to vyplýva z urnového práva a vnútroštátnych právnych noriem. Prípustnosť určovacích žalobných návrhov pri žalobách o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v individuálnych spotrebiteľských sporoch v zmysle Civilného sporového poriadku konštatoval Najvyšší súd SR uznesením sp.zn. 6Ndc/20/2016 z 23.01.2017. Prípustnosť určovacích výrokov pri neprijateľných zmluvných podmienkach bola taktiež vyslovená už vo vyššie citovanom rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 z 30.01.2019. Žalobcovia taktiež poukázali na ustanovenie § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2018. Vo vzťahu k namietaným neprijateľným zmluvným podmienkam uviedli, že spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi nimi a žalovaným má bezpochyby tzv. formulárový charakter. Ide o vopred pripravenú predtlač žalovaného, do ktorej žalovaný dopisoval len naše údaje. Ich „zmluvná voľnosť“ bola obmedzená len na dohodu o výške poskytnutého úveru, pričom všetky ostatné zmluvné podmienky predstavujú diktát dodávateľa bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť ich obsah. Zmluvná podmienka v čl. 8, bod 8.7. zmluvných podmienok je zjavne v neprospech spotrebiteľa a predstavuje výhodu iba veriteľovi, preto je v rozpore s § 52 ods. 2 OZ v spojení s § 54 OZ. K zmluvnej podmienke v bode 19.2 uviedli, že výlučne spravovanie záväzkového vzťahu ustanoveniami Obchodného zákonníka by bolo pre nich ako spotrebiteľov nevýhodnejšie, táto zmluvná podmienka vytvára materiálnu disproporciu v ich neprospech podľa § 53 ods. 1 OZ, pretože sa týmto vopred vzdávajú svojich zákonných práv a zhoršujú si tým svoje zmluvné postavenie ako to predpokladá § 54 ods. 1 OZ v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 OZ. Navyše nejde o individuálne dojednanie. K námietke žalovaného o nedostatku vecnej legitímácie žalobkyne 2/ uviedli, že táto je absolútne nenáležitá. Zo zmluvy vôbec nevyplývajú skutočnosti, ktoré uvádza žalovaný vo svojom vyjadrení k

žalobe. Naopak zo zmluvy je však nepochybne zrejmé, že žalobcovia sú voči veriteľovi solidárnymi dlžníkmi.

4. Súd vykonal dokazovanie listinami a to oznámením veriteľa o schválení úveru na č.l. 5, zmluvou o úvere na č.l. 6, ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

4.1 Žalobcovia ako fyzické osoby - spotrebiteľia uzatvorili so žalovaným dňa 17.10.2008 Zmluvu o úvere č. 8300013878, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 17.000,- Sk (564,30 €), ktorí mala splatiť v 36. mesačných splátkach po 1.027,- Sk (34,09 €), pričom zmluvná odmena činila 19.972,- Sk (662,95 €), RPMN za úver bola v sadzbe 78,77 %, ročná úroková sadzba úveru bola vo výške 79,53 %. Oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 17.10.2008 žalovaný oznámil žalobcom schválenie úveru.

4.2 Z bodu 13. Zmluvy vyplýva, že neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania na zadnej strane žiadosti/zmluvy. V článku 8. bod 8.7. zmluvných dojednaní, Práva a povinnosti je uvedené, že Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 uzatvorením tejto Zmluvy o RU prehlasuje v súlade s ustanovením § 401 Zákona č. 513/1991 Zb., Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, že predlžuje premičiaciu dobu akýchkoľvek práv, ktoré vznikli Veriteľovi z tejto Zmluvy o RU na dobu 10 rokov od okamžiku, keď začne táto doba plynúť. V článku 19. Záverečné ustanovenia, v bode 19.12. je uvedené, že táto zmluva o RÚ sa uzatvára podľa ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Právne vzťahy touto Zmluvou o RÚ neupravené sa riadia ustanoveniami Obchodného zákonníka a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov SR.

5. Zistený skutkový stav takto právne posúdil:

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb., Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶⁾ musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej aj len ako „OZ“), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti

Podľa § 53 ods. 1 OZ, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ, Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 298 ods. 1 Civilného sporového poriadku, Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve, alebo v iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tej zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve, alebo v iných zmluvných dokumentov súvisiacich spotrebiteľskou zmluvou.

6. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový vzťah vo forme zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluvný vzťah strán sporu, založený na základe vyššie uvedenej zmluvy o úvere, spadá pod úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne

ustanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

7. Súd preskúmal predmetnú úverovú zmluvu, či táto vyhovuje náležitostiam tak ako ich určuje zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení v § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z.. V uzatvorenej zmluve nie je uvedený údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktorý sa vyžaduje podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch, keď lehota splatnosti je uvedená ako 36 splátok. Takéto určenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nemožno považovať za súladné s dotknutým ustanovením zákona o spotrebiteľských úveroch, keď významom tohto ustanovenia bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa teda presná časová, dátumová špecifikácia konečnej splatnosti úverov, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov. Pokiaľ teda samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, nemožno mať za to, že tento nedostatok možno nahraďovať apelovaním na potenciálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami s iných v spotrebiteľskej zmluve dostupných údajov. Naopak je potrebné trvať na tom, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi. Takéto určenie konečnej splatnosti úveru v predloženej zmluve teda súd nepovažuje za dojednanie v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch a preto vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na vyslovenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pritom stačí, ak absentuje čo i len jedna z povinných náležitostí.

8. V danom prípade sa súd nestotožňuje s tvrdením žalobcov, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatnú náležitosť v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ zák. č. 258/2001 Z.z. z dôvodu, že neobsahuje špecifikáciu, v akom rozsahu splátka úveru zahŕňa v sebe úhradu istiny, úrokov a iných poplatkov s poukazom na rozsudok Súdného dvora EÚ zo dňa 9. 11. 2016 na vo veci C-42/2015, zo záverov, ktorého vyplýva, že článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú ustanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Zároveň nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Uvedený záver vyplýval aj z rozhodnutí NS SR pod sp.zn. 3Cdo/146/2017, sp.zn. 4Cdo/211/2017, sp.zn. 3Cdo/56/2018, sp.zn. 4Cdo/187/2018, sp.zn. 4Cdo/65/2018, sp.zn. 5Cdo/132/2017, sp.zn. 2Cdo/235/2017 a sp.zn. 7Cdo/98/2017, zo záverov ktorých vyplýva, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky.

9. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

10. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdný dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C-473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

11. Ohľadom existencie naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a aktívnej legitímácie žalobcov, súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.03.2019, sp.zn. 6Cdo/27/2018, podľa ktorého žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c/ Civilného sporového poriadku. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Taktiež z rozhodnutia NS SR z 23.01.2017, sp.zn. 6Ndc/20/2016, vyplýva, že právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes.

12. V zmysle článku 19 bod 19.12 zmluvy o úvere právne vzťahy neupravené zmluvou o úvere sa riadia ustanoveniami zákona č. 513/1991 Z.z. Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti súd uvádza, že právna úprava v Občianskom zákonníku súčinnosťou od 13.06.2014 v zmysle novely ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka vykonanej zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa stanovila jednoznačne, že všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Uvedené platí aj na daný prípad napriek tomu, že daný právny vzťah, ako aj nároky z neho vznikli pred 13.06.2014. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3MCdo/12/2014, zo dňa 21.04.2015, z ktorého vyplýva, že ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka treba použiť od jeho účinnosti aj na právne vzťahy založené pred dňom, kedy toto zákonné ustanovenie nadobudlo účinnosť. Súd navyše dodáva, že obdobná zmluvná podmienka už bola v minulosti vyhlásená za neprijateľnú (viď napr. rozsudok OS Prešov z 29.11.2016, sp.zn. 10C/56/2016, v spojení s rozsudkom KS v Prešove z 20.2.2018, sp.zn.. 8Co/34/2017).

13. V prípade neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa predĺženie premičacej doby akýchkoľvek práv, ktoré vznikli veriteľovi zo zmluvy, súd prvej inštancie zastáva názor, že predĺžovanie tejto premičacej doby na 10 rokov je absolútne nepripustné. Vytvára sa tým bezprecedentné časové zvýhodnenie veriteľa, čo na druhej strane logicky vedie k oslabeniu postavenia spotrebiteľa. Odhliadnuc od toho faktu, že zmluvné dojednania žalovaného boli uvedené miniatúrnym, takmer nečitateľným písmom a neboli žalobcom (v kontraktačnom procese dlžníkom) signované, je potrebné akcentovať aj fakt, že predĺženie premičacej doby na 10 rokov spôsobuje nadvládu veriteľa nad dlžníkom aj z pohľadu samotnej vymáhateľnosti práva a ide v podstate o znegovanie samotného inštitútu premičania v záväzkových vzťahoch.

Okrem toho predmetná zmluvná podmienka nebola ani individuálne vyjednaná. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku je nepochybne forma uzavretej zmluvy, t.j. skutočnosť, že dojednanie bolo súčasťou vopred pripravených zmluvných podmienok. Takúto zmluvnú podmienku nemožno v žiadnom prípade považovať za individuálne dojednanú, a teda ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Skutočnosť, že zmluvná podmienka bola v minulosti už právoplatne vyhlásená za neprijateľnú, nie je prekážkou pre opätovné rozhodnutie o jej neprijateľnosti, keďže zákon dáva spotrebiteľovi možnosť žiadať o vyhlásenie takejto zmluvnej podmienky za neprijateľnú.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

15. Súd zamietol návrh žalobcov na vykonanie dokazovania zabezpečením platobnej histórie, nakoľko takýto dôkaz nebol pre rozhodnutie súdu relevantný, keďže predmetom konania nebola žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia, ale posúdenie, či úver považovať za bezúročný a bez poplatkov resp. takým nie je.

16. Na záver súd dodáva, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo sporovej strany na

spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/2003 z 3. júla 2003).

17. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobcovia boli v konaní plne úspešní vo všetkých uplatnených nárokoch, preto neúspešnému žalovanému súd uložil povinnosť nahradiť úspešným žalobcom trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinná strana dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.